

מסורת הש"ס

מקיש אלהות. למקומות דלוקמין צכלים: מה כלים עד שיעזרו. דמבי [דברים יב] אשר עבדו שם: **השם גניזה בעי.** דליפנין לקמן מושם **בסתר:** ואימא **כדעובד כוכבים.** עד שבעד: ור"ע. דלמר בשל ישראל עד שבעד האי תועבת ה' [שם כו] לאו דמיתסר משעת עשייתה אלא ה"ק ארור משעת עשייה דעשייה מביאתו לידי תועבה שעובדה: **שפוסל אלוהו.** שיכול לבטלו: כפיז לא **תחמוד וכפיז ולקחם לך.** ומרזיהו צדק קרא ורישא דקרא פסילי אלהים תשרפון בשל לא תחמוד וגו': ה"ק פיסלו לאלוה. שפה לעבודת כוכבים לא תחמוד: פסלו מאלוה. שצטלו מלשון פסולת ולקחת לך דפסילי דרישא דקרא תרי גוויי משמע ודרשינן ליה איסור ואהיתר דקרא: דברים **שפוסל.** עבודות שפוסל הוא עובדה שלא ישמעו צ"ד ויסקלוהו: **שטעונה גניזה.** דכשהיא שלימה (ו) גניזה בקרקע: מה מונח טעון גניזה. דהא אסור בהנחה: **אלל מונח.** תלמידי חכמים. דלשירה אוקמין דיין שאינו הגון הלך מונח נמי בגביר: **ריקד כלי.** כלי שנשבר והקיש עליו בקורנס עד שריקעו ונתפסעו ונתמללו פגימתו: **צין ל' ישמעאל כו' משמשי עזורים כוכבים** של עובד כוכבים אין אסורין עד שיעזרו. דלמחרן לעיל (דף נא): הביאוס ולא נשתמשו בהן יכול יהו אסורין ת"ל אשר עזדו"ו ור"ע צעזרות כוכבים עתה פליג אלל צכלים לא פליג: **משמשי.** דישארל ממשמשי עבודת כוכבים דעובד כוכבים גמר ולא מיתסר עד ששתמשו בהן לעבודת כוכבים: **עשה.** עשאו (ו) כולו לעבודה (ו) מתחילה: **חזרו לטומאתן ישנה.** וזריכה טבילה וצליאות השנת (שנת טו): מפרש טעמא גזירה שמה יאמרו טבילה בת יומא עולה. וקא מיבעיא (ו) כלי ששתמשו בו לעבודת כוכבים ואמרי' במסכת שבת צפ' א"ר עקיבא (דף פג.) משמשיה טמאין שצין כלי לטערן וחזר וריתמם לעבודת כוכבים ועדיין לא נשתמשו בו מי הדל לטומאה קיימא או לאו: מי אמרין ס"מ. דחזרין לטומאתן ישנה דלורייתא: אלל טומאת עבודת כוכבים דרבנן היא (ו) וקראי אסמכתא בעלמא: שאר טומאות דרבנן. כגון (ו) כלי דמטמא דמסקין דמלורייתא לא מטמאו משקין כלי ורצנן גזר משום משקה ז' וזה כגון רוקן ומימי רגליו דלכ העומאה נינהו ומטמאו כלי: **חזא מו דחא.** כלומר בשאר טומאות נמי מיבעיא ליה והאי דנקט עבודת כוכבים שאילה אחרת (ו) [היא] הנשאלת מתוך פשטה של ראשונה את"ל בשאר טומאות דרבנן לא הדרי הכא מאי: **קורנס עזורים כוכבים** שני אוכלין מו מו. סלקא טומאה מעליה ע"י ציטול או לא: ותיבעי לך כלים. שנשתמשו בהן לעבודת כוכבים אי סלקא טומאה ממנה כי היכא דסלקא איסורא: כיון דאין לנו טהרה כשאר טומאות במקוה הכא דמקוה דדיה היינו ציטול כיון דאיסורא צטיל מינייהו טומאה ודאי נמי סלקא: **הי קמביעא לן אוכלין.** דלית להו טהרה כשאר טומאות במקוה: **ומביע ליה עזורים כוכבים.** של אוכלין כגון השתחוה לפת ומביע לך אי סלקא טומאה ציטול או לא:

רבי ישמעאל פרק רביעי עבודה זרה נב.

תנהו ענין לבאים. ולא דמי לתקורות הר שהתנו לעיל צפ' כל הללמים (דף מה. ד"ה אלהים) דשאלו התם דמבי (מהלם קו) ויאללו זכאי מתים ומיניה נפקא לן תקורות עבודת כוכבים וקרא כי כמי צפוער כמי שהוא תלוש ונאסר ולהכי תקורות אסורה אלל גבי עבודת כוכבים של מחובר לא מלינו איסור בתקורות אלא גבי כלים דמסקין כהא (ו) ואע"ג דדברי קבלה הן עד דלחא דוד גמרא גמירי לה ואתא דוד ואסמיה אמר: **רבי עקיבא דלא מקיש בו.** האי (ו) (ואת) לא הולך אלל לאפוקי מדרשא דר' ישמעאל דלילו ר"ע טעמא מפסילי אלהים: **מה מובח טעון גניזה.** כמו כלי שרת דלמחרן שגומה אף אשה טעונה גניזה פירוש ציעור צלל הנאה כמו על שחקוהו וחזרו ורזו ומינה מעגל לכה למילף (ו) צין ל' יוסף צין לרבנן דל' יוסף שמה צביל כדון של ישראל שארעה להם תקלה וקלון על ידו עשה כן ולרבנן צקש לצדוקן כסוטות: **תבעי ליה שאר טומאות דרבנן.** פירוש צכלים שנטמאו במשקין כמו שפ"ה וצכלים שניקד טומאתן דלורייתא דלילו צכלי זכוכית תנן וצפ"ק דשנת (דף טו.) מיימי לה דלין חזרין לטומאה ישנה והיינו משום דעיקר טומאתן אף בשך וצמת מגסס אינס אלל מדרבנן: כיון

של עובד כוכבים דאסורה מיד מנא ליה אמר עולא אמר קרא **פסילי אלהים תשרפון** באש משפסלו נעשה אלוה ואידך הווא מיבעי ליה לכדתני רב יוסף דתני רב יוסף **מנין לעובד כוכבים שפוסל אלוהו שנאמר פסילי אלהים תשרפון** באש ואידך נפקא ליה מדשמואל דשמואל רמי כתיב **לא תחמוד כסף וזהב עליהם וכתיב ולקחת לך הא כיצד פסלו לאלוה לא תחמוד פסלו מאלוה ולקחת לך ור"ע** אשכחן עבודת כוכבים של עובד כוכבים דאסורה מיד דישארל עד שתעבד מנלן אמר רב יהודה אמר קרא **ושם בסתר עד שיעשה לה דברים שבסתר ואידך הווא מיבעיא ליה לכדריב יצחק דא"ר יצחק מנין לעבודת כוכבים של ישראל שטעונה גניזה שנאמר ושם בסתר ואידך נפקא ליה מדרב חסדא אמר רב דאמר רב חסדא אמר רב מנין לעבודת כוכבים של ישראל שטעונה גניזה שנאמר **לא תמטע לך אשרה כל עץ אצל מובח מה מובח טעון גניזה אף אשרה טעונה גניזה ואידך הווא מיבעי ליה לכד"ל** דאמר ר"ל **כל המעמיד דיין שאינו הגון כאילו נוטע אשרה בישראל שנאמר שופטים ושומרים תתן לך בכל שערך וסמך ליה לא תמטע לך אשרה כל עץ אמר רב אשי** ובמקום תלמידי חכמים כאילו נטעו אצל מובח שנאמר אצל מובח בעי רב המנונא ריתך כלי לעבודת כוכבים מהו עבודת כוכבים דמאן אילימא עבודת כוכבים הן יומשמי עבודת כוכבים אין אסורין עד שיעבדו ואלא עבודת כוכבים דישארל אליבא דמאן אילימא אליבא דר"ע השתא היא גופה לא מיתסר עד שתעבד משמשיה מיבעיא ואלא אליבא דרבי ישמעאל דאמר אסורה מיד מאי משמשיין ממשמשיין גמרינן מה התם עד שיעבדו אף הכא עד שיעבדו או דלמא מינה גמר מה היא אסורה מיד אף משמשיה אסורין מיד מאי איריא דקא מיבעיא ליה ריתך כלי תיבעי ליה עשה רב המנונא משום טומאה ישנה קמביעא ליה דתנן **כלי מתכות פשוטיהן ומקבליהן טמאין** ה'נשתברו טהרו חזר ועשאו כלים (ו) ויחזרו לטומאה ישנה והכי קמביעא ליה כי הדרא טומאה ה"מ לטומאה דלורייתא אבל טומאה דרבנן לא או דלמא ל"ש ותיבעי ליה שאר טומאות דרבנן חזא מו דחא קמביעא ליה טומאה דרבנן מי הדרא או לא הדרא יאת"ל לא הדרא טומאה דעבודת כוכבים משום חומרא דעבודת כוכבים מי שוויה רבנן כטומאה דלורייתא או לא חתיקו בעי מיניה ר' יוחנן מר' ינאי תקרובת עבודת כוכבים של אוכלים מהו מי מהניא להו ביטול לטהרינהו מטומאה או לא ותיבעי ליה כלים כלים לא קמביעא ליה כיון דאית להו טהרה במקוה **טומאה נמי בטלה כי קמביעא ליה ליה אוכלין ותיבעי ליה עבודת כוכבי** גופה עבודת כוכבים גופה **לא מיבעיא ליה מאי****

מכאן אמרו עבודת כוכבים אינה אסורה אלא עד שתעבד ושל ישראל מיד והא בבליים אוקימנא לה אמר קרא ואשר אתם יורשים אותם את אלהיהם מקיש אלהיהם לכלים מה כלים עד שיעבדו אף אלהיהם נמי עד שיעבדו ור"ע דלא מקיש אמר לך (ו) את הפסיק הענין ורבי ישמעאל אשכחן עבודת כוכבים של עובד כוכבים דאין אסורה עד שתעבד הוא מדעובד כוכבים עד שתעבד דישארל אסורה מיד אימא דישארל כלל וכלל לא השתא גניזה בעיא איתסורי לא מיתסרא ואימא כדעובד כוכבים אמר קרא **והא הטאתכם אשר עשייתם את העגל משעת עשייה קם ליה בחטא אימא ה"מ למיקם גברא בחטא איתסורי לא מיתסרא אמר קרא ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה משעת עשייה קם ליה בארור אימא ה"מ למיקם גברא בארור איתסורי לא מיתסרא תועבת ה' כתיב ור"ע דבר המביא לידי תועבה ור"ע עבודת כוכבים של עובד כוכבים דאסורה מיד מנא ליה אמר עולא אמר קרא **פסילי אלהים תשרפון** באש משפסלו נעשה אלוה ואידך הווא מיבעי ליה לכדתני רב יוסף דתני רב יוסף **מנין לעובד כוכבים שפוסל אלוהו שנאמר פסילי אלהים תשרפון** באש ואידך נפקא ליה מדשמואל דשמואל רמי כתיב **לא תחמוד כסף וזהב עליהם וכתיב ולקחת לך הא כיצד פסלו לאלוה לא תחמוד פסלו מאלוה ולקחת לך ור"ע** אשכחן עבודת כוכבים של עובד כוכבים דאסורה מיד דישארל עד שתעבד מנלן אמר רב יהודה אמר קרא **ושם בסתר עד שיעשה לה דברים שבסתר ואידך הווא מיבעיא ליה לכדריב יצחק דא"ר יצחק מנין לעבודת כוכבים של ישראל שטעונה גניזה שנאמר ושם בסתר ואידך נפקא ליה מדרב חסדא אמר רב דאמר רב חסדא אמר רב מנין לעבודת כוכבים של ישראל שטעונה גניזה שנאמר **לא תמטע לך אשרה כל עץ אצל מובח מה מובח טעון גניזה אף אשרה טעונה גניזה ואידך הווא מיבעי ליה לכד"ל** דאמר ר"ל **כל המעמיד דיין שאינו הגון כאילו נוטע אשרה בישראל שנאמר שופטים ושומרים תתן לך בכל שערך וסמך ליה לא תמטע לך אשרה כל עץ אמר רב אשי** ובמקום תלמידי חכמים כאילו נטעו אצל מובח שנאמר אצל מובח בעי רב המנונא ריתך כלי לעבודת כוכבים מהו עבודת כוכבים דמאן אילימא עבודת כוכבים הן יומשמי עבודת כוכבים אין אסורין עד שיעבדו ואלא עבודת כוכבים דישארל אליבא דמאן אילימא אליבא דר"ע השתא היא גופה לא מיתסר עד שתעבד משמשיה מיבעיא ואלא אליבא דרבי ישמעאל דאמר אסורה מיד מאי משמשיין ממשמשיין גמרינן מה התם עד שיעבדו אף הכא עד שיעבדו או דלמא מינה גמר מה היא אסורה מיד אף משמשיה אסורין מיד מאי איריא דקא מיבעיא ליה ריתך כלי תיבעי ליה עשה רב המנונא משום טומאה ישנה קמביעא ליה דתנן **כלי מתכות פשוטיהן ומקבליהן טמאין** ה'נשתברו טהרו חזר ועשאו כלים (ו) ויחזרו לטומאה ישנה והכי קמביעא ליה כי הדרא טומאה ה"מ לטומאה דלורייתא אבל טומאה דרבנן לא או דלמא ל"ש ותיבעי ליה שאר טומאות דרבנן חזא מו דחא קמביעא ליה טומאה דרבנן מי הדרא או לא הדרא יאת"ל לא הדרא טומאה דעבודת כוכבים משום חומרא דעבודת כוכבים מי שוויה רבנן כטומאה דלורייתא או לא חתיקו בעי מיניה ר' יוחנן מר' ינאי תקרובת עבודת כוכבים של אוכלים מהו מי מהניא להו ביטול לטהרינהו מטומאה או לא ותיבעי ליה כלים כלים לא קמביעא ליה כיון דאית להו טהרה במקוה **טומאה נמי בטלה כי קמביעא ליה ליה אוכלין ותיבעי ליה עבודת כוכבי** גופה עבודת כוכבים גופה **לא מיבעיא ליה מאי******

מכאן אמרו עבודת כוכבים אינה אסורה אלא עד שתעבד ושל ישראל מיד והא בבליים אוקימנא לה אמר קרא ואשר אתם יורשים אותם את אלהיהם מקיש אלהיהם לכלים מה כלים עד שיעבדו אף אלהיהם נמי עד שיעבדו ור"ע דלא מקיש אמר לך (ו) את הפסיק הענין ורבי ישמעאל אשכחן עבודת כוכבים של עובד כוכבים דאין אסורה עד שתעבד הוא מדעובד כוכבים עד שתעבד דישארל אסורה מיד אימא דישארל כלל וכלל לא השתא גניזה בעיא איתסורי לא מיתסרא ואימא כדעובד כוכבים אמר קרא **והא הטאתכם אשר עשייתם את העגל משעת עשייה קם ליה בחטא אימא ה"מ למיקם גברא בחטא איתסורי לא מיתסרא אמר קרא ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה משעת עשייה קם ליה בארור אימא ה"מ למיקם גברא בארור איתסורי לא מיתסרא תועבת ה' כתיב ור"ע דבר המביא לידי תועבה ור"ע עבודת כוכבים של עובד כוכבים דאסורה מיד מנא ליה אמר עולא אמר קרא **פסילי אלהים תשרפון** באש משפסלו נעשה אלוה ואידך הווא מיבעי ליה לכדתני רב יוסף דתני רב יוסף **מנין לעובד כוכבים שפוסל אלוהו שנאמר פסילי אלהים תשרפון** באש ואידך נפקא ליה מדשמואל דשמואל רמי כתיב **לא תחמוד כסף וזהב עליהם וכתיב ולקחת לך הא כיצד פסלו לאלוה לא תחמוד פסלו מאלוה ולקחת לך ור"ע** אשכחן עבודת כוכבים של עובד כוכבים דאסורה מיד דישארל עד שתעבד מנלן אמר רב יהודה אמר קרא **ושם בסתר עד שיעשה לה דברים שבסתר ואידך הווא מיבעיא ליה לכדריב יצחק דא"ר יצחק מנין לעבודת כוכבים של ישראל שטעונה גניזה שנאמר ושם בסתר ואידך נפקא ליה מדרב חסדא אמר רב דאמר רב חסדא אמר רב מנין לעבודת כוכבים של ישראל שטעונה גניזה שנאמר **לא תמטע לך אשרה כל עץ אצל מובח מה מובח טעון גניזה אף אשרה טעונה גניזה ואידך הווא מיבעי ליה לכד"ל** דאמר ר"ל **כל המעמיד דיין שאינו הגון כאילו נוטע אשרה בישראל שנאמר שופטים ושומרים תתן לך בכל שערך וסמך ליה לא תמטע לך אשרה כל עץ אמר רב אשי** ובמקום תלמידי חכמים כאילו נטעו אצל מובח שנאמר אצל מובח בעי רב המנונא ריתך כלי לעבודת כוכבים מהו עבודת כוכבים דמאן אילימא עבודת כוכבים הן יומשמי עבודת כוכבים אין אסורין עד שיעבדו ואלא עבודת כוכבים דישארל אליבא דמאן אילימא אליבא דר"ע השתא היא גופה לא מיתסר עד שתעבד משמשיה מיבעיא ואלא אליבא דרבי ישמעאל דאמר אסורה מיד מאי משמשיין ממשמשיין גמרינן מה התם עד שיעבדו אף הכא עד שיעבדו או דלמא מינה גמר מה היא אסורה מיד אף משמשיה אסורין מיד מאי איריא דקא מיבעיא ליה ריתך כלי תיבעי ליה עשה רב המנונא משום טומאה ישנה קמביעא ליה דתנן **כלי מתכות פשוטיהן ומקבליהן טמאין** ה'נשתברו טהרו חזר ועשאו כלים (ו) ויחזרו לטומאה ישנה והכי קמביעא ליה כי הדרא טומאה ה"מ לטומאה דלורייתא אבל טומאה דרבנן לא או דלמא ל"ש ותיבעי ליה שאר טומאות דרבנן חזא מו דחא קמביעא ליה טומאה דרבנן מי הדרא או לא הדרא יאת"ל לא הדרא טומאה דעבודת כוכבים משום חומרא דעבודת כוכבים מי שוויה רבנן כטומאה דלורייתא או לא חתיקו בעי מיניה ר' יוחנן מר' ינאי תקרובת עבודת כוכבים של אוכלים מהו מי מהניא להו ביטול לטהרינהו מטומאה או לא ותיבעי ליה כלים כלים לא קמביעא ליה כיון דאית להו טהרה במקוה **טומאה נמי בטלה כי קמביעא ליה ליה אוכלין ותיבעי ליה עבודת כוכבי** גופה עבודת כוכבים גופה **לא מיבעיא ליה מאי******

מכאן אמרו עבודת כוכבים אינה אסורה אלא עד שתעבד ושל ישראל מיד והא בבליים אוקימנא לה אמר קרא ואשר אתם יורשים אותם את אלהיהם מקיש אלהיהם לכלים מה כלים עד שיעבדו אף אלהיהם נמי עד שיעבדו ור"ע דלא מקיש אמר לך (ו) את הפסיק הענין ורבי ישמעאל אשכחן עבודת כוכבים של עובד כוכבים דאין אסורה עד שתעבד הוא מדעובד כוכבים עד שתעבד דישארל אסורה מיד אימא דישארל כלל וכלל לא השתא גניזה בעיא איתסורי לא מיתסרא ואימא כדעובד כוכבים אמר קרא **והא הטאתכם אשר עשייתם את העגל משעת עשייה קם ליה בחטא אימא ה"מ למיקם גברא בחטא איתסורי לא מיתסרא אמר קרא ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה משעת עשייה קם ליה בארור אימא ה"מ למיקם גברא בארור איתסורי לא מיתסרא תועבת ה' כתיב ור"ע דבר המביא לידי תועבה ור"ע עבודת כוכבים של עובד כוכבים דאסורה מיד מנא ליה אמר עולא אמר קרא **פסילי אלהים תשרפון** באש משפסלו נעשה אלוה ואידך הווא מיבעי ליה לכדתני רב יוסף דתני רב יוסף **מנין לעובד כוכבים שפוסל אלוהו שנאמר פסילי אלהים תשרפון** באש ואידך נפקא ליה מדשמואל דשמואל רמי כתיב **לא תחמוד כסף וזהב עליהם וכתיב ולקחת לך הא כיצד פסלו לאלוה לא תחמוד פסלו מאלוה ולקחת לך ור"ע** אשכחן עבודת כוכבים של עובד כוכבים דאסורה מיד דישארל עד שתעבד מנלן אמר רב יהודה אמר קרא **ושם בסתר עד שיעשה לה דברים שבסתר ואידך הווא מיבעיא ליה לכדריב יצחק דא"ר יצחק מנין לעבודת כוכבים של ישראל שטעונה גניזה שנאמר ושם בסתר ואידך נפקא ליה מדרב חסדא אמר רב דאמר רב חסדא אמר רב מנין לעבודת כוכבים של ישראל שטעונה גניזה שנאמר **לא תמטע לך אשרה כל עץ אצל מובח מה מובח טעון גניזה אף אשרה טעונה גניזה ואידך הווא מיבעי ליה לכד"ל** דאמר ר"ל **כל המעמיד דיין שאינו הגון כאילו נוטע אשרה בישראל שנאמר שופטים ושומרים תתן לך בכל שערך וסמך ליה לא תמטע לך אשרה כל עץ אמר רב אשי** ובמקום תלמידי חכמים כאילו נטעו אצל מובח שנאמר אצל מובח בעי רב המנונא ריתך כלי לעבודת כוכבים מהו עבודת כוכבים דמאן אילימא עבודת כוכבים הן יומשמי עבודת כוכבים אין אסורין עד שיעבדו ואלא עבודת כוכבים דישארל אליבא דמאן אילימא אליבא דר"ע השתא היא גופה לא מיתסר עד שתעבד משמשיה מיבעיא ואלא אליבא דרבי ישמעאל דאמר אסורה מיד מאי משמשיין ממשמשיין גמרינן מה התם עד שיעבדו אף הכא עד שיעבדו או דלמא מינה גמר מה היא אסורה מיד אף משמשיה אסורין מיד מאי איריא דקא מיבעיא ליה ריתך כלי תיבעי ליה עשה רב המנונא משום טומאה ישנה קמביעא ליה דתנן **כלי מתכות פשוטיהן ומקבליהן טמאין** ה'נשתברו טהרו חזר ועשאו כלים (ו) ויחזרו לטומאה ישנה והכי קמביעא ליה כי הדרא טומאה ה"מ לטומאה דלורייתא אבל טומאה דרבנן לא או דלמא ל"ש ותיבעי ליה שאר טומאות דרבנן חזא מו דחא קמביעא ליה טומאה דרבנן מי הדרא או לא הדרא יאת"ל לא הדרא טומאה דעבודת כוכבים משום חומרא דעבודת כוכבים מי שוויה רבנן כטומאה דלורייתא או לא חתיקו בעי מיניה ר' יוחנן מר' ינאי תקרובת עבודת כוכבים של אוכלים מהו מי מהניא להו ביטול לטהרינהו מטומאה או לא ותיבעי ליה כלים כלים לא קמביעא ליה כיון דאית להו טהרה במקוה **טומאה נמי בטלה כי קמביעא ליה ליה אוכלין ותיבעי ליה עבודת כוכבי** גופה עבודת כוכבים גופה **לא מיבעיא ליה מאי******

עין משפט נר מצוה

כד א ב מ"י פ"ג מהל' סנהדרין הל' ט סמג לאוין קמח: כה ג מ"י פ"ז מהל' עבודת כוכבים הלכה ד סמג לאוין מה טו"ע י"ד ס"י קלט סעף א: כו ד מ"י פ"ה מהל' כלים הלכה ט סמג עשין רמו: כז ה מ"י שם פ"ו הלכ' א ופ"ה הלכ' א סמג שם: כח ו מ"י שם פ"ב הלכה א: כט ז מ"י שם הלכה י: ל ה מ"י שם הל' ט: לא ז מ"י פ"ו מהל' שאר אבות הטומאה הלכה ז:

מוסף רש"י

כל עין משמע דין, דמית (דברים ג) כי הולדס ען השדה ומקומקמן ליה תלמוד (סנהדרין ז.) נשברו טהרו. דליתא כלי (שבת טז.)

רבינו חננאל

כתיב ואשרף אותו באש. ר' עקיבא אמר חילוף הדברים של עובד כוכבים אסור מיד שנאמר פסילי אלהים תשרפון באש משעת עשייה שנאמר נאסר ועליו אמרה תורה תשרפון באש: שמואל רמי כתיב פסילי אלהים תשרפון באש וכתוב ולקחת לך. הא כיצד פסלו לאלוה תשרפון באש. פסלו מאלוה ולקחת לך. עבודת כוכבים של ישראל אינה אסורה אלא עד שתעבד. דבב"ר ר' עקיבא שנאמר ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה וגו' ושם בסתר עד שיעשה לה דברים שבסתר. והיא עבודתה. ומנין שטעונה גניזה שנהא ולא תמטע לך אשרה כל עץ אצל מובח ה' וגו' מה מובח טעון גניזה ואידך הווא מיבעי ליה לכדריב יצחק דאמר כל המעמיד דיין לישראל שאינו הגון כאילו נוטע אשרה בגוון כאילו נוטע אשרה לא תמטע לך אשרה כל עץ וגו'. וסמך ליה לעיל מן הענין שופטים ושומרים תתן לך וגו'. אמר רב אשי ובמקום תלמידי חכמים כאילו נטעו אשרה בגוון כאילו נוטע אשרה לא תמטע לך אשרה כל עץ וגו'. והיא לשם עבודת כוכבים מהו. ואמרין מאי קמביעא ליה כלים משמשי עבודת כוכבים גינה. והיא לשם עבודת כוכבים דעובד כוכבים קאמר. בין ל' ישמעאל בין ל' עקיבא אין אסורין אלא משיעבד. דהא לא חילקו אלא בעבודת כוכבים עצמה. ואסיקנא לשם עבודת כוכבים דישארל ואליבא דר' ישמעאל דאמר עבודת כוכבים דישארל אסורה מיד מאי משמשי עבודת כוכבים כי עבודת כוכבים עצמה דמו. מה היא אסורה מיד אף משמשיה ואמרין מיד אי לא דהוה כבד כלי. ליבעי

תורה אור השלם

1. אבד האבדון את כל המקומות אשר עבדו שם היום אשר אתם יורשים אותם את אלהיהם ואת החרים תרמיתם ואת העבדות ותחת כל עץ רענן: דברים יב ב ואת השאתכם אשר עשייתם את העגל לקחתיו ואשרף אותו באש ואבת אותו טחון ודבט עד אשר דק לעפר ואשקל את עפרו אל הנהל הירד מן הנהר: דברים טז טא 3. ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת ה' מעשה ידו חרש וישם פסלו ויגזו כל הקים ואמר אמן: דברים יז טו 4. פסילי אלהיהם תשרפון באש לא תחמוד כסף וזהב עליהם ולקחת לך מן תוקש בו כי תועבת ה' אלהיך הוא: דברים יז טו 5. לא תמטע לך אשרה כל עץ אצל מובח ה' אלהיך אשר תעשה לך: דברים יז טא 6. שופטים ושומרים תתן לך בכל שערך אשר יעשה אלהיך נתן לך לשבתך וישפטו את הקים משפט עך: דברים יז יח

הגהות הב"ח

(א) גבי חזר ונשאל כלם חזרו לטומאה וכו' כי הדלל טומאה. ניב הכא לכה למחר כיון דאית (להו טהרה במקוה) טומאה נמי טבילה דכתיב של ישראל קא מיבעיא ליה ולא בשל עובד כוכבים אי נמי צכלי של עובד כוכבים ועבודת כוכבים) של ישראל קאמר דלית ליה ציטול: (ב) ר"ע ד"ה שטעונה גניזה בקרקע: (ג) ר"ע עשה עשאו כולו לעבודת כוכבים: (ד) ר"ה חזרו וכו' קא מיבעיא ליה ל' ל' (ה) ד"ה אלל וכו' וקראי: (ו) ר"ע דף טז ע"ב: (ז) ר"ע ד"ה מנח וכו' ואע"ג דדברי קבלה. ניב פי האי קרא דיואלה וזמי דעמאל. ר"ע ד"ה חזרו וכו' צין ל' יוסף. ניב לעיל גריס דף מד:

מעשה בתחלה. ופרקינן אין הכי נמי. כלומר עשה הוה ליה למיבעיא מיהו רב המנונא לא בעא ריתך אלא משום טומאה ישנה. דתנן כלי מתכות פשוטיהן ומקבליהן טמאין נשברו טהרו. חזר ועשה מהן כלים חזרו לטומאתן הישנה. ומיבעיא ליה הכי הני מילי שחזרין לטומאה ישנה בטומאה דאורייתא אבל טומאה דרבנן לא הדרא. ותיבעי ליה שאר טומאות דרבנן קמביעא ליה טומאה דרבנן הדרא לא הדרא. אם תמצא לומר לא הדרא טומאה עבודת כוכבים כיון דחמירא אוקמה רבנן דאורייתא. או דלמא לא שני. חתיקו. בעא מניה ר' יוחנן מר' ינאי תקרובת עבודת כוכבים של אוכלים מהו. פי אם חזרו ויבטלו בטלה טומאתן אי לא. ותיבעי ליה כלים. כלים לא מיבעיא ליה כיון דאית להו טהרה במקוה ליה מיבטיל להו בטהרה טומאה נמי בטיילה. כי קא מיבעיא ליה אוכלין. ותיבעי ליה עבודת כוכבים גופה עבודת